

ten og dets finansielle Vilkaar, tillade vi os at meddele Følgende som Resultat af vore Forhandlinger.

I Spidsen for sine Forslag stiller Kommissionen Forslaget om en bestemt og udtrykkelig Udtalelse fra Statens Side, at det kgl. Theater er et Statsinstitut. Paa denne Grundsteen kan der bygges med Orden og Sikkerhed, og Danmark er, efter vort Skøn, i den lykkelige Stilling, at en Udtalelse fra Lovgivningens Side om, at Kunstens Instituter ligge Statens paa Hjerte, og at den saavidt muligt vil optage dem blandt sine Diemed eller holde fast paa dem, forsaavidt de allerede ere optagne deri, ikke er en indholdsløs Theorie, men en virkelig praktisk Sandhed, fordi Landets Befolkning, hvor Kunsten bydes den, i sit Indre giver den et oprigtigt Hjem.

Det kan være vanskeligt for enkelte andre Stater til sine Tider, og maaskee netop i Nutiden, tilbørligt at ære og nytte Kunsten, fordi de have paataget sig store og betydningsfulde Roller i Retninger, der, om de end ikke aflede fra, saa dog savne stadig Forbindelse med det kunstneriske Gebet, Retninger, som de forfølge og udforske med en Energie, hvis Resultater ville være at paaskjønne Jorden rundt. Tilgængelsen af det i en fremmed Stat udviklede Sande skulle vi vel stræbe efter, men kun paa en for os selv og vort Bæsen naturlig Maade og uden tvungne Spring. Hvis vi, hvad Kommissionen antager, ikke skulle være blandt Forkæmperne i hine Retninger, da have vi heller ikke en Forkæmper's Ret og Pligt til at lukke Døren for Jaren og storme fremad. Vi have baade Tid og Sjæle til under vor Fremgang at see os om, ikke alene til Siderne, men ogsaa opad. Hvad der er og boer i Folket af Sjælens Retning imod det Højere, skal en Stats Lovgivere og Styrere omhyggeligt agte paa og værne om; det lader sig yderst vanskeligt og undertiden aldeles ikke opbygge igjen, hvis det tabes. Hvor Befolkningen for Tiden gaaer i anden Retning, kan en fri Stats Bestyrelse ikke stampe imod, men hvor Befolkningen villig vil følge og allerede har et betydeligt aandeligt Fond at virke med, der vil Lovgivning og Bestyrelse betragte det som en Lykke for Staten, at kunne gaae foran i

denne Retning. Vi antage, at Stillingen er saaledes her i Danmark; og langtsfra, at den store Forandring i Statens Forsatning bør løsne Forbindelsen mellem Staten og Kunsten, antage vi meget mere, at der for den frigsjorte Stats Lovgivning og Bestyrelse endog ligger en særegen Dpfordring til at frede om de aandelige Riger og de Baand, hvormed disse omsluttede Statens Borgere, Baand, hvori der ligger og hvoraf der fremgaaer en sand, varig og gjenemgribende Befrielse for Menneskene. Naar Kunst og Videnskab kan trives og blomstre i en Stat, har den i dem mægtige Allierede, der ere saameget mere hæderlige for den frie Stat, som den praktiske Folkewillie, der sidder med ved Roret, derved viser sig uheldet i egen Selvtilbedelse, viser sin Gyne til at see ud over egne Grændser og sin Agtelse for de aandelige Udviklinger, der under alle Regjeringsformer i Tidens veksende Løb ere bevarede og holdte i Væ, og, saavidt Synskredsen rækker, ville vedblive at være det.

Naar det saaledes bør antages, at Kunsten er en Sag, hvis Fremme maa ligge den danske Stat paa Hjerte, og at Statsmagten vil bevilge Pengemidler til den dramatiske Kunsts Fremme og Aabenbaring i og ved det dramatiske Institut, der hidtil har været betragtet som Statsinstitut og bestyret som saadant, saa foreligger altsaa Spørgsmaalet om, hvorledes saadan Understøttelse rettest bør ydes og hvorledes Theatrets Bestyrelse rettest ordnes.

Den Mening har da i denne Henseende været fremsat, at man burde søge en Mand, til hvem Staten havde Tiltro, og overlade ham det aarlige Bidrag, som Staten vilde yde, og den fulde Raadighed over Institutet og dets Bestyrelse. Det er den Maade, hvorpaa Staten eller det Offentlige i Regelen kommer industrielle Foretagender til Hjælp, og under visse Betingelser er det vistnok den rette Maade at fremme saadanne Foretagender paa. Thi naar en Industriefrembringelse i et Land er saa god, som Kunderne forlange den, da er den i Regelen god nok for dette Land og dets Indvaanere. De, der fordrer mere end det Almindelige, maae søge at tilfredsstilles andetsteds, og kan dette ikke skee, skeer derved ingen væsentlig Skade. Men i Kunstens